

Inleiding

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit zijn de luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer. In de Wet milieubeheer staan grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Voor de ruimtelijke ordening zijn langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel 4.3 weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 1: Grenswaarden maatgevende stoffen Wet luchtkwaliteit

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig vanaf
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2010
fijn stof (PM ₁₀) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2005
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg / m ³	2005

¹⁾ Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wlk behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Op grond van artikel 5.16 van de Wet milieubeheer kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) uitoefenen indien:

- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een bestemmingsplan uit oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens tevens rekening gehouden met de luchtkwaliteit.

Conclusie

De luchtkwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer staat de uitvoering van het bestemmingsplan niet in de weg. Tevens vormt het aspect luchtkwaliteit in het kader van een goede ruimtelijke ordening geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Onderzoek

Nieuwe ontwikkelingen die kunnen leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit moeten worden getoetst aan de in de Wet milieubeheer opgenomen grenswaarden. In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient daarnaast te worden nagegaan wat de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied is. Het onderzoek voor luchtkwaliteit is opgenomen in bijlage 1.

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat de beoogde ontwikkelingen die in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer in de omgeving. Ter plaatse van het plangebied blijven de concentraties luchtverontreinigende stoffen onder de grenswaarden uit de Wet milieubeheer.

Bijlage 1

Beleidskader en normen

Hierboven zijn de hoofdpunten van de geldende wetgeving voor luchtkwaliteit beschreven. In deze bijlage worden enkele aanvullende punten uit de Wet milieubeheer luchtkwaliteitseisen ('Wet luchtkwaliteit') en het luchtkwaliteitsonderzoek toegelicht.

Wet luchtkwaliteit

Maatgevende stoffen langs wegen

Voor luchtkwaliteit als gevolg van wegverkeer is stikstofdioxide (NO₂, jaargemiddelde) het meest maatgevend. Deze stof veroorzaakt door de invloed van het wegverkeer het snelst een overschrijding van de grenswaarde uit de Wet luchtkwaliteit¹. Daarnaast is ook de concentratie van fijn stof (PM₁₀) van belang. Andere stoffen uit de Wet luchtkwaliteit hebben een beperkte invloed op de luchtkwaliteit bij wegen en worden daarom bij deze toetsing buiten beschouwing gelaten.

Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007

In de Wet luchtkwaliteit staat dat concentraties van stoffen die zich van nature in de buitenlucht bevinden en die niet schadelijk zijn voor de volksgezondheid, bij de beoordeling van de grenswaarden voor fijn stof buiten beschouwing worden gelaten (bijdrage zeezout). Er staat in hoe groot de aftrek van het jaargemiddelde en 24-uurgemiddelde per gemeente bedraagt. Voor de gemeente Aalten bedraagt deze aftrek respectievelijk 3 µg/m³ en 6 overschrijdingsdagen. In de Regeling staat ook hoe de gevolgen voor de luchtkwaliteit gemeten en berekend moet worden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een standaardrekenmethode voor binnenstedelijke eenvoudige situaties en voor overige situaties. In de Regeling staat ook welke gegevens gebruikt worden bij het maken van de berekening en op welke wijze de berekeningsresultaten worden afgerond.

Besluit niet in betekenende mate (NIBM)

In het Besluit niet in betekenende mate (NIBM) staat in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden 2 situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 1% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀;
- een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorie betreft onder andere woningbouw met niet meer dan 500 bij één ontsluitingsweg.

Onderzoek luchtkwaliteit

Uitgangspunten onderzoek luchtkwaliteit

In het plangebied wordt de realisatie van 2 supermarkten en 34 appartementen mogelijk gemaakt. De verkeersgeneratie bedraagt 600 mvt/etmaal. Aangezien 500 woningen meer verkeer zullen genereren, kan zonder berekeningen al geconcludeerd worden dat het project NIBM is. Er wordt daarom voldaan aan de Wet luchtkwaliteit. Voor de zekerheid is dit wel nog onderzocht.

Onderzoeksmethode

De luchtkwaliteit als gevolg van de nabijgelegen wegen is berekend met behulp van het CAR II-programma². Het CAR II-programma geldt als het standaardrekenprogramma voor luchtkwaliteit in binnenstedelijke situaties met enige vorm van bebouwing. Het plangebied en zijn omgeving worden als zodanig aangeduid. Het CAR-programma is geschikt voor het verkrijgen van een algemeen beeld van de luchtkwaliteit en voor het opsporen van knelpunten.

Invoergegevens

In de tabel hieronder staan de verkeersintensiteiten voor de Adm. de Ruyterstraat van 2009 geëxtrapoleerd 2021.

Tabel 2: Verkeersintensiteiten (in mvt/etmaal)

straatnaam	2021	
	excl. ontw.	incl. ontw.
Adm. de Ruyterstr,	5750	6350

In het CAR II-programma wordt daarnaast nog een aantal basisgegevens ingevoerd. Conform de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 wordt de concentratie van stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) bepaald op respectievelijk maximaal 5 m en 10 m van de wegrand. Uit praktische overwegingen is in deze berekeningen als worst case-situatie uitgegaan van 5 m afstand tot de wegas

(= midden van de weg). Verder is uitgegaan van de naar 2021 (eind looptijd bestemmingsplan) geëxtrapoleerde verkeersgegevens.

Tabel 3: Invoergegevens

straatnaam	RD-coördinaten		voertuigverdeling (licht/middelzwaar/zwaar verkeer)	weg- type	snelheidstype	bomenfactor
	X	Y				
Adm. de Ruyterstr,	236780	437900	0,92/0,05/0,003	3a	Stagnerend stadsverkeer	1

Resultaten onderzoek luchtkwaliteit

In de volgende tabel zijn de resultaten van de berekeningen direct langs de Adm. de Ruyterstraat (worst case) vermeld.

Tabel 4: Berekeningsresultaten luchtkwaliteit verkeersaantrekkende werking

weg	stikstofdioxide (NO ₂) jaargemiddelde (in µg/m ³)		fijn stof (PM ₁₀) jaargemiddelde (in µg/m ³)**		fijn stof (PM ₁₀) 24-uurgemiddelde (aantal overschrijdingen per jaar)*	
	exclusief ontwikkeling	inclusief ontwikkeling	exclusief ontwikkeling	inclusief ontwikkeling	exclusief ontwikkeling	inclusief ontwikkeling
in 2021						
Adm. de Ruyterstr,	26,1	26,9	22,0	22,1	10	10
Achtergrond (zonder weg)	16,4	16,4	20,7	20,7	-	-
grenswaarde	40	40	40	40	35	35

* Inclusief aftrek bijdrage zeezout voor fijn stof.

Uit de tabel blijkt dat ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit en dat de betreffende ontwikkeling die in dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt NIBM is.

- 1 Uit ervaring blijkt dat de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie van stikstofdioxide in Nederland pas wordt overschreden bij een jaargemiddelde concentratie boven 82 µg/m³. Dergelijke concentraties zijn niet te verwachten in en om het plangebied en uit de berekeningen blijkt ook dat de concentraties aanzienlijk lager zijn.
- 2 Calculation of Air pollution from Road traffic-programma, versie 9.0.3, van 2 mart 2011.